DANSKE TALE,HØRE- & SYNSINSTITUTIONER

DTHS Synssøjlemøde den 15. marts 2019

Emne: Møde i DTHS Syn

Dato: 15. marts 2019 klokken 10.00-14.00

Sted: CKV, Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi, Odense

Deltagere: Ole Dybdahl Kristensen, Signe Tødten, Kenn Steen Andersen, Berit Houmølle, Bendt Nygaard, Jytte Stounberg Hansen, Kristian Mainz, Stine Kjær, Louise Schønning, Karin Gøbel Davies, Thomas Mogensen, Lis Fløe Pedersen, Anne Kristine Grosbøll, Mikkel Bregenov-Pedersen, Anne Leth, Hanne Bachmann, Ulla Thisted, Marie Gonzalez, Jeanet Østergaard Jensen, Marie Fasmer

Referent: Lea Johanne Sarfelt

Referat:

1. **Godkendelse af dagsorden**
   Dagsordenen godkendes.

2. **Godkendelse af referat fra møde den 19. september 2018 (bilag 1)**
   Referatet godkendes.

3. **Efter nedlæggelsen af Det Landsdækkende Synsråd (DLS) skal Synssøjlen indstille til DTHS-lederkredsen hvordan vi kan føre de nødvendige dialoger med brugerorganisationerne videre i DTHS-regi, v. Kristian Mainz, KC Region Hovedstaden.**
   DLS blev etableret i 2000. Repræsentanter i DLS var oprindeligt DTHS (synssøjlen), IBOS, Synscenter Refsnæs, Øjenklinikken Kennedycentret, Socialstyrelsen/videnscentret, DBS, forældreforeningen og DBSU. Kennedycentret og Socialstyrelsen deltager ikke længere.

   DLS har nu, som tingene har udviklet sig, ikke den samme forankring, og derfor skal det afklares, hvordan dialogen med interesseorganisationerne skal foregå fremadrettet.

   Det er i høj grad Synssøjlens interesse at have en dialog med interesseorganisationerne, da vores arbejde med målgruppen supplerer hinanden i det daglige.

   Forslag om at dialogen fremover foregår ved, at alle tre ovennævnte interesseorganisationer bliver inviteret med til et par punkter på Synssøjlemøde én gang om året. Evt. med et fagligt tema. Begge parter kan byde ind med punkter, som man ønsker at få drøftet.

Beslutning: Vi lægger op til DTHS ledergruppen (herunder FU), at vi inviterer interesseorganisationerne til at deltage i Synssøjlemøde én gang om året. Der er enighed om denne form i Synssøjlen og blandt interesseorganisationerne, jf. ref. fra sidste DLS møde.

4. Orientering om møde med LFBS – invitation til samarbejdsmøder med DHTS, tiltag angående unge synshandicappedes uddannelse og beskæftigelse, ministersvar mv. (bilag 2), v. Anne Kristine Grosbøll, IBOS

Forældreforeningen ønsker at høre Synssøjlens input til deres arbejde omkring projekt 'mit første job', jf. bilag 2.

Forældreforeningen ønsker bl.a. at fundraise mere til projekter. De ønsker at vide, om der er synsinstitutioner, der ønsker at være med.

Ovenstående tages til efterretning i Synssøjlen.

5. Synsfaglige netværksdage, v. Lea Sarfelt, IBOS

A. Evaluering af 2018 (bilag 3)

Evalueringen fra de synsfaglige netværksdage i 2018 viser, at alle netværk, emner og oplæg var overvejende tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende.

B. Planlægning af 2019 (bilag 4)

Nedenfor er oplistet de netværk inkl. tovholdere, som kommer på programmet til netværksdagene i 2019:

- Udviklingshæmning og synsnedsættelse (KC Hillerød og KC Hovedstaden)
- Syn & IT (Esbjerg, Ulla Thisted)
- Lys og belysning (Vidensforum)
- Aldring og synsnedsættelse (CSV København og KC Hovedstaden)
- Erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse (IBOS)
- O&M (Vidensforum)

Udvælgelse af netværk afføder en drøftelse omkring organiseringen af netværk i synssøjlen.

Jeanet Østergaard ønsker en samling på området, fx at netværkene for voksne og børn mødes samme sted på samme tid, så der er mulighed for netværk på tværs.

Marie Gonzalez spørger ind til, hvad fordelene er ved, at netværk på børneområdet og voksenområdet er adskilt?

Der svares, at der er forskel mellem, hvad børnekonsulenterne har behov for i netværkssammenhænge, og hvad voksenkonsulenterne har fokus på. Så det er nødvendigt med netværk på begge områder.

Drøftelsen afsluttes med, at organiseringen af netværk på synsområdet skal sættes på dagsorden med jævne mellemrum, fx én gang om året, hvor der så er mulighed for at have forberedt noget til.

6. Projekt Nationalt Netværksbaseret Samarbejde (NNS), generel orientering om projektets status og fremdrift, v. Berit Houmølle, Synscenter Refsnæs.

Berit Houmølle fortæller om projektet. Der har været Kick-off møde for tovholderne af projektgrupperne i Østdanmark i uge 11. Der er Kick-off møde for tovholderne i Vestdanmark i uge 12.

Kristian Mainz fortæller, at de har været til møde i Socialstyrelsen. Formålet var bl.a., at styregruppen ønsker andre sociale aktører med i projektet. Socialstyrelsen vil gerne være med i følgegruppen. I projektet skal følgegruppen bruges aktivt. Derudover har UVM også været indover.

Bendt Nygaard gennemgår modellen i projektet. Plakater uddeles. Vedhæftet er modellen og oversigt over projektgrupper i de forskellige delprojekter. Alle hoveddokumenter vil være på DTHS intranet.

Synscenter Refsnæs kommer gerne ud og fortæller om projektet ude i landet, hvis man har ønsker om det.

7. Status på God Praksis projekt på synsområdet, v. Karin Gøbel Davies, KC Herning

Karin Gøbel Davies fortæller, at alle arbejdsgrupperne i projektet var samlet i går på IBOS.

Susanne Nemholt har lavet litteratursøgning på, hvad der findes af litteratur, som kan understøtte vores praksis.

I starten af april skal valideringsgrupperne mødes; én i Jylland og én på Sjælland.

Efter møder i valideringsgrupperne går Susanne Nemholt og Karin Gøbel i gang med at skrive vejledningen færdig. Deadline er maj/juni 2019.

8. Vidensforum for punkt og grafisk fremstilling (tidligere kernekompetencegruppe) mangler kræfter og ønsker en superbruger til at indgå i arbejdet, gerne en blind kollega – er der nogen, der vil byde ind? v. Lis Fløe Pedersen, CKV Odense.

Lis Fløe Pedersen har et ønske med fra Vidensforum i Punkt og grafisk fremstilling. De er pt. fem deltagere i gruppen. De ønsker sig flere medlemmer.

Jacob Nielsen fra Synscenter Refsnæs bliver nyt medlem i gruppen.

9. Valg af ny repræsentant for DTHS i Øjenforeningen efter Birte Nagel (info sendes til Marijke Vittrup, mv@ojenforeningen.dk), v. Anne Kristine Grosbøll, IBOS

Der skal vælges en repræsentant til repræsentantskabet i Øjenforeningen (Værn om synet). Mødefrekvens er 1-2 gange om året.

Kristian Mainz bliver ny repræsentant for DTHS i Øjenforeningen.

10. Uddannelsesmuligheder/opkvalificering af medarbejdere ift. IT/IKT – teknisk og didaktisk. Vi oplever stigende efterspørgsel på dette område. På sigt tænker vi også, at den teknologiske del må forventes at fylde mere og mere, efterhånden som borgergruppen må formodes at have anvendt pc, touchtelefon mm. før synsnedsættelse. Vi vil gerne høre, hvad andre gør for at opkvalificere medarbejdere, hvad der findes af uddannelsesmuligheder – og hvis der ikke findes noget, hvad er det så konkret, der efterspørges? v. Karin Gøbel Davis og Louise Schønning, KC Herning

Karin Gøbel fremsætter et ønske om mere kompetence inden for IT/IKT til vores målgruppe. De får mange henvendelser på IT området, både fra PCS-borgere og borgere med synsnedsættelse. Udfordringen er bl.a., at borgerne har forskellige niveauer i forhold til brug af IT. Det handler både om det tekniske og det didaktiske.

Der fremsættes et forslag om at tænke leverandørerne ind i den didaktiske del, da de kender de kompenserende hjælpemidler godt.

Der drøftes, hvad behovet er ude i landet i relation til området. Lovende praksis projektet kunne være et afsæt for, hvad der er behov for af opkvalificering.

Thomas Mogensen fremfører, at det dalende omfang af materiale til at undervise i de hjælpemidler, som der er på markedet, er en udfordring. Det handler om didaktiske overvejelser ift. at starte et undervisningsforløb op i kompenserende hjælpemidler og programmer.

Kristian Mainz mener også, at det er de pædagogiske og didaktiske overvejelser ift. borgeren, der skal være fokus på.

Mikkel Bregenov-Pedersen supplerer med, at det er indenfor det pædagogiske og didaktiske felt, at vi som kommunikationscentre har vores berettigelse.

Louise Schønning synes, at det er en kombination af det teknologiske og det didaktiske, da teknologien presser sig på indenfor synsområdet. Hun mener, at der er behov for et diplom-modul inden for området.

Marie Gonzalez siger, at på CSV er det medarbejderne inden for Syn og IT, der underviser de andre synskonsulenter i basisfunktionerne. Mener vidensdeling internt i organisationen er vigtig.

Thomas Mogensen foreslår en uddannelse til både synskonsulenten og IT-konsulenten.

Lea Sarfelt forklarer, at det pædagogiske og didaktiske er en del af de to grundmoduler omkring udredning og læring. Yderligere bliver de berørt specifikt på de specialiserede moduler omkring ADL, O&M og erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse. Derudover har IBOS flere korte, specialiserede kurser i hjælpemidler og programmer, hvilket også er en mulighed ift. den pædagogiske og didaktiske del.

Der udbydes et mastermodul på NTNU omkring læringsteknologi for synshæmmede.
https://www.ntnu.no/videre/gen/-/courses/nv16619

Kristian Mainz foreslår, at man laver en kortlægning af behovet ude i landet.

Beslutning: Marie Fasmer og Lea Sarfelt tager ønsker og behov med tilbage og vil sammen med kollegaer se på, hvad der er mulighed for at gøre på området.

11. Fra sidste møde: PCS-sager (Post Commotio Syndrom). Gensidig orientering om tilbud.
Der var på sidste møde et ønske om, at vi orienterer omkring vores tilbud til PCS borgere.

Alle fortæller om deres tilbud på de respektive centre. Fælles for stort set alle er, at der er stor stigning i antal af henvendelser fra PCS borgere. KC Hillerød fortæller, at de praktiserende læger også ser en stigning i henvendelser fra PCS borgere.

Stort set alle centre har et tværfagligt udredningstilbud til PCS borgere. De flest har også det efterfølgende rehabiliterings-/undervisningsforløb, hvor andre henviser til privatpraktiserende neurooptometrister.

Finansieringen af udredning og efterfølgende rehabiliterings-/undervisningsforløb drøftes. Flere kommunikationscentre ansøger via Jobcentre med forskellig succes. Flere steder søger de specifikt via LAB for at aktivere jobcentrene, da rehabiliteringen har en betydning for borgernes tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er vigtigt at få ansvarliggjort jobcentrene ift. målgruppen. Enkelte fortæller, at de har haft borgere, som har fået betalt forløb via deres forsikringsselskab. Derudover er det via Serviceloven og Specialundervisning for Voksne, udredning og forløb finansieres.

Louise Schønning vil løfte videre til FU i DTHS, om betaling af indsatser via forsikringsselskaber er lovligt.

Kristian Mainz orienterer om, at han og Stine fra CSV er i gang med et oplæg til DTHS ledernetværk omkring, hvordan vi koordinerer tilbuddene rundt omkring i landet.

Thomas Mogensen orienterer om et projekt, som de har haft, omkring hypnose indenfor PCS området. Det har vist gode resultater på nogen af de 6 borgere, som har været med i projektet. Projektet var på baggrund af en Ph.d. afhandling omkring brug af hypnose på borgere med hjerneskade og PCS.

Materiale omkring brug af hypnose til PCS borgere sendes ud sammen med referatet.

Marie Fasmer orienterer om, at IBOS har indgået et samarbejde med Center for Hjerneskade omkring SPS-ordning til studerende med PCS.

Derudover har Dansk Idrætsforbund også oprettet et tilbud til PCS borgere.

Center for Hjerneskade har fået midler til at lave et Videnscenter for Post Commotio.

12. Eventuelt

Ole Dybdahl spørger til, hvem der har ansvaret ift. synshjælpemidler til borgere, som tager 8., 9. og 10. klasse på VUC. STUK siger nej og Folkeskoleloven gælder ikke for VUC.

Ulla Thisted fortæller, at de i Esbjerg bevilger efter SEL §112, hvis det ikke er muligt at få bevilget andetsteds.

Signe Tødten orienterer om, at projektet 'bedre lys mere liv' i Slagelse slutter med udgangen af maj/juni 2019. De inviterer til seminar omkring projektet i Slagelse den 13. juni 2019.

Næste møde: onsdag den 2. oktober 2019 klokken 10.00-14.00